

เล่ม ๕๓ หน้า ๓๔๕ ราชกิจจานุเบกษา วันที่ ๑๕ เมษายน ๒๔๗๗

ปลดโคออกจากเอก พราหมณ์เลี้ยงของกิน ๗ ตั้ง ตั้งเลี้ยงโค
เสร็จแล้ว ห้ามหาเด็กรับ พระยาด้วงตั้งตั้งตั้งตั้งตั้งตั้งตั้งตั้ง
พราหมณ์ไปขึ้นรอยนตร์หลังวงดัดบ่าตาว่าการกระทรวงวัง

การแต่งกายในงานพระราชพิธีนี้ แต่งเครื่องอุปโภค

กระทรวงวัง

หมายมาณวันที่ ๑๒ เมษายน พุทธศักราช ๒๔๗๗

ที่ ๒, ๒๔๗๗

หมายกำหนดการ

พระราชทานเพลิงพระศพ

เจ้าดารารัศมี พระราชชายา

ณพระเมรุวัดตั้งดวงตอก นครเชียงใหม่

เมษายน พุทธศักราช ๒๔๗๗

วันที่	เวลา	รายการ	ที่	แต่งกาย
๒๑	๑๗.๐๐น.	การพระราชกศัต เทศน์ ดับปลกรรม	วังท่าเจดีย์กวด	ครึ่งยศ
๒๒	๑๔.๐๐น. ๑๗.๐๐น.	เชิญพระศพพระเมรุ เทศน์ ดับปลกรรม		
๒๓	เช้า	พระราชทานเพลิง เก็บพระอัฐิ ตั้งพระส้อมหาบ	พระเมรุ	เต็มยศ จุดจอมเกล้า
			พระเมรุ	ปกติ

มหาเสวกเอก เจ้าพระยาวรพงศ์พิพัฒน์ รัฐมนตรีว่าการ
กระทรวงวัง รับพระบรมราชโองการเหนือเกล้า ฯ ตั้งว่า
เจ้าดารารัศมี พระราชชายาในพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้า
เจ้าอยู่หัว ได้เสด็จไปประทับที่นครเชียงใหม่ แล้วประสูติ
พระชนม์ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้เจ้าพนักงานเชิญ
พระสุคันธ์พระราชทานไปส่งพระศพ เชิญพระโกศไปประกอบ
พร้อมด้วยเครื่องสำหรับพระอิสริยยศ ประดิษฐานพระศพไว้ที่
นครเชียงใหม่ บัดนี้สมควรแก่เวลาที่จะพระราชทานเพลิง จึงทรง
พระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้ช่างหุดวงไปปลุกพระเมรุสำหรับพระ
ราชทานเพลิงพระศพที่วัดสวนดอก นครเชียงใหม่ และโปรดเกล้า ฯ
ให้พระเจ้าพี่ยาเธอ กรมพระกำแพงเพชรอัครโยธิน เสด็จไปแทน
พระองค์ ทรงบำเพ็ญพระราชกุศล และทรงเป็นประธานในงาน
พระราชทานเพลิงพระศพ ซึ่งทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ พระ
ราชทานตามพระเกียรติยศพระราชชายาทุกประการ มีรายการดังนี้

การพระราชกุศล

วันที่ ๒๑ เมษายน พนักงานจัดการที่ประดิษฐานพระศพ
ณวังท่าเจ็ดยกัวไวพร้อมเสด็จ

เวลา ๑๗ นาฬิกา พระเจ้าพี่ยาเธอ กรมพระกำแพงเพชร
อัครโยธิน เสด็จไปทรงจุดเทียนเครื่องทรงธรรม พระราชาคณะ

แต่งตั้งพระธรรมเทศนาภันท์ ๑ จบแล้ว พระสุภานุภรณ์ & รูป
สดุดธรรมคาถา แล้วทรงทอดผ้า พระสังฆ & รูปลำดับภรณ์
ทรงพระเคนจตุปัจจัยไทยธรรม พระสังฆถวายอนุโมทนา พระราชา
คณะถวายอติเรก แล้วทรงทอดผ้าไตรของหลวง ๒๐ ไตร ของ
สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินี ๒๐ ไตร พระสังฆ ๒๐ รูป
ลำดับภรณ์ ถวายอนุโมทนา พระราชาคณะถวายอติเรก เสด็จกลับ
วันนั้น มีพระสังฆพระอภิธรรม และประโคมยามตามพระ
เกียรติยศ

เชิญพระศพพระเมรุ พระราชทานเพลิง
วันที่ ๒๒ เมษายน เวลา ๑๔ นาฬิกา พนักงานเชิญพระศพ
ชั้นประดิษฐานบนราชรถน้อย ประกอบพระโกศกุดั่น ตั้งกระบวน
พระราชอิสริยยศ พร้อมด้วยเครื่องสูงกลองชนะ มีพระราชา
คณะอ่านพระอภิธรรมนำ พระวงศ์ไปริยเข้าวัดออกนอกไม้ตะเอย
พระศพ เข้าในพระองค์เชิญเครื่องอิสริยยศตาม เชิญพระศพแห่
ออกจากวังท่าเจ็ดยกไปตามถนนวิษยานนท์ ถนนราชวงศ์ ถนน
ช้างม้อย ถนนราชวิถี ถนนพระปกเกล้าเป็นเจ้า ถนนอินทวิโรด
และถนนสุเทพ เข้าสู่วัดสวนดอก เวียนพระเมรุโดยอุตราวัฏ
ถัวัน ๓ รอบแล้ว เปิดองค์พระโกศเชิญพระศพขึ้นประดิษฐาน
เหนือพระจิตกาธาร

วันที่ ๑๕ เมษายน ๒๔๗๗ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๑ หน้า ๑๔๗

เวลา ๑๗ นาฬิกา พระเจ้าพี่ยาเธอ กรมพระกำแพงเพชร อัครโยธิน เสด็จประทับณวิหารหลวงวัดสวนดอก โปรดให้ ตั้งกรรมการนิมนต์พระสงฆ์ที่จะถวายพระธรรมเทศนา รูป ๑ และที่จะ สดับปกรณ์ ๒๐ รูปขึ้นนั่งเหนืออาสน์ แล้วทรงจุดเทียนเครื่อง ทรงธรรม พระราชาคณะถวายพระธรรมเทศนา จบแล้วถวาย อนุโมทนา ทรงทอดผ้าไตร พระสงฆ์ทั้งนั้นดับปกรณ์ แล้วทรง ประเคนเครื่องไทยธรรมกัณฑ์เทศน์ พระราชาคณะถวายอภิเระก ถัดจากทนน เสด็จขึ้นพระเมรุพระราชทานเพลิงพระศพ ชาว พนักงานประโคมสังข์แตรกลองชนะ แล้วเสด็จประทับดับพดา พระวงศ์และข้าทูลละอองธุลีพระบาท กับทงผู้ขึ้นช่นถวายพระเพลิง ต่อไป เสด็จกลับ

เสร็จการ ช่นถวายพระเพลิงแล้ว พนักงานปิด พระฉาก สุ่มพระอัญฐิไว้คั่นหนึ่ง

ตั้งแต่เชิญพระศพมาถึงพระเมรุ มีพระสงฆ์สวดพระอภิธรรม ประจำช่าง และมีประโคมยามตามประเพณี

เก็บพระอัญฐิ

วันที่ ๒๓ เมษายน เวลาเช้า พนักงานเลี้ยงพระสงฆ์ซึ่งได้ สวดพระอภิธรรมประจำช่าง พนักงานภูษามาตาดับ พระเพลิง

เล่ม ๕๑ หน้า ๑๔๘ ราชกิจจานุเบกษา วันที่ ๑๕ เมษายน ๒๔๗๗

ตั้งนำพระสุคนธ์ชั้นด้วง และพระโกศพระอัฐริทองคำ แจงและ
แปรพระรูปแล้วถวายคุดมไว้ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ
พระราชทานภัตตาหารด้ามหาบ ให้ข้าทูลละอองธุลีพระบาทราชินิกุล
หาบเดินด้ามรอบพระเมรุแล้ว โปรดเกล้าฯ ให้พระเจ้าพี่ยาเธอ
กรมพระกำแพงเพชรอัครโยธิน ทรงทอดผ้าไตรด้ามหาบของหลวง
พระสงฆ์ลำดับปรกณแล้ว พนักงานประมวตพระอัฐริทองคำในพระโกศ
ทองคำ ตั้งเหนือพานทอง ๒ ชั้น เชิญจากพระเมรุไปประดิษฐาน
บนม้าหมู่ในวิหารหลวง แล้วพระเคนภัตตาหารด้ามหาบแก่พระสงฆ์
พระสงฆ์ฉันเสร็จแล้ว ถวายอนุโมทนา เป็นเสร็จการ

การแต่งกาย

วันที่ ๒๑ เมษายน แต่งเครื่องครึ่งยศ

วันที่ ๒๒ เมษายน แต่งเครื่องเต็มยศ ด้ายระพายราชอิสตรี-
ยาภรณ์จุลจอมเกล้า

วันที่ ๒๓ เมษายน แต่งเครื่องยศปกติ

ไว้ทุกข์ตั้งศตงาน พระญาติวงศ์ทรงเครื่องขาวหรือดำได้ตาม
ดำดับชั้นพระญาติ

๕
รัฐ

กระบวนให้พระศพ
เจ้าดารารัศมี พระราชชายา

พุทธศักราช ๒๔๗๗

กองทหาร

ทหารราบ ๑ กองร้อย (๔ หมวด ๆ ละ ๒ หมู่)

กองราชอิสริยยศ

พนักงานพระราชพิธีนำริ้ว

๑

ธง ๓ ชาย

๒

คู่แห่

๓๒๐

กตของชนะแดงตายทอง

๔๐

จำปี ๓)

จำกลอง ๓)

๒

ตำรวจติดกลอง

๑

แตรฝรั่ง ๑๖)

แตรวงนอก ๒๐)

ดั่งซ ๒)

๓๗

ตำรวจติดแตร

๑

ตั้งทวารี่ เจริญพิสัยศ	๑
แต่งตั้งพระราชาคณะ หน้า	๑
ตั้งทท	๑
แต่งตั้งไปรษย์ข้าวดอก	๑
ตั้งทท	๑
แต่งตั้งโยง	๑
ตั้งทท	๑
บวรรับผ้าโยง	๒
เครื่องตั้งหน้า ๕ ชั้น ๖	๑๐
บังแทรก ๔	
พระแสงหว่างเครื่องหน้า	๕
อินทร เจริญจามร ๘	๑๖
พรหม เจริญจามร ๘	
คู่เคียง	๑๖
ราชรถน้อย	๑
พระกตตขาวถายทอง	๓
บังพระสุริย	
พัค โบก	
เครื่องตั้งหลัง ๕ ชั้น ๔	๖
บังแทรก ๒	

พระแสงหว่างเครื่องหตั้ง

เชิญเครื่องยศตาม

ข้านในพระองค์ตาม

บัญชีห้ามหาบ

ดำรับที่ ๑

ผ้าไตร หม่อมราชวงศ์แถวธวัช ศรีธวัช

หาบ นายถวิต คารากร ฦอຍຸຮຍາ

ดำรับที่ ๒

ผ้าไตร หม่อมราชวงศ์จระเดช กฤดากร

หาบ นายร้อยตำรวจโท ชุณหครอุปการ (ก้าน กุดูมา
ฦอຍຸຮຍາ)

ดำรับที่ ๓

ผ้าไตร หม่อมหุดวงเจิม สุริยกุล

หาบ นายชิน มาตากุด ฦอຍຸຮຍາ

กระทรวงวัง

หมายมาณวันที่ ๘ เมษายน พุทธศักราช ๒๔๗๗